

**Barn och unga kan och vet
andra saker än vuxna**

Barn kan mer än vuxna tror

Fråga deltagarna:

- När kan barnet börja vara delaktigt? (apropå ”ålder och mognad”)
- Vara delaktigt i vad?

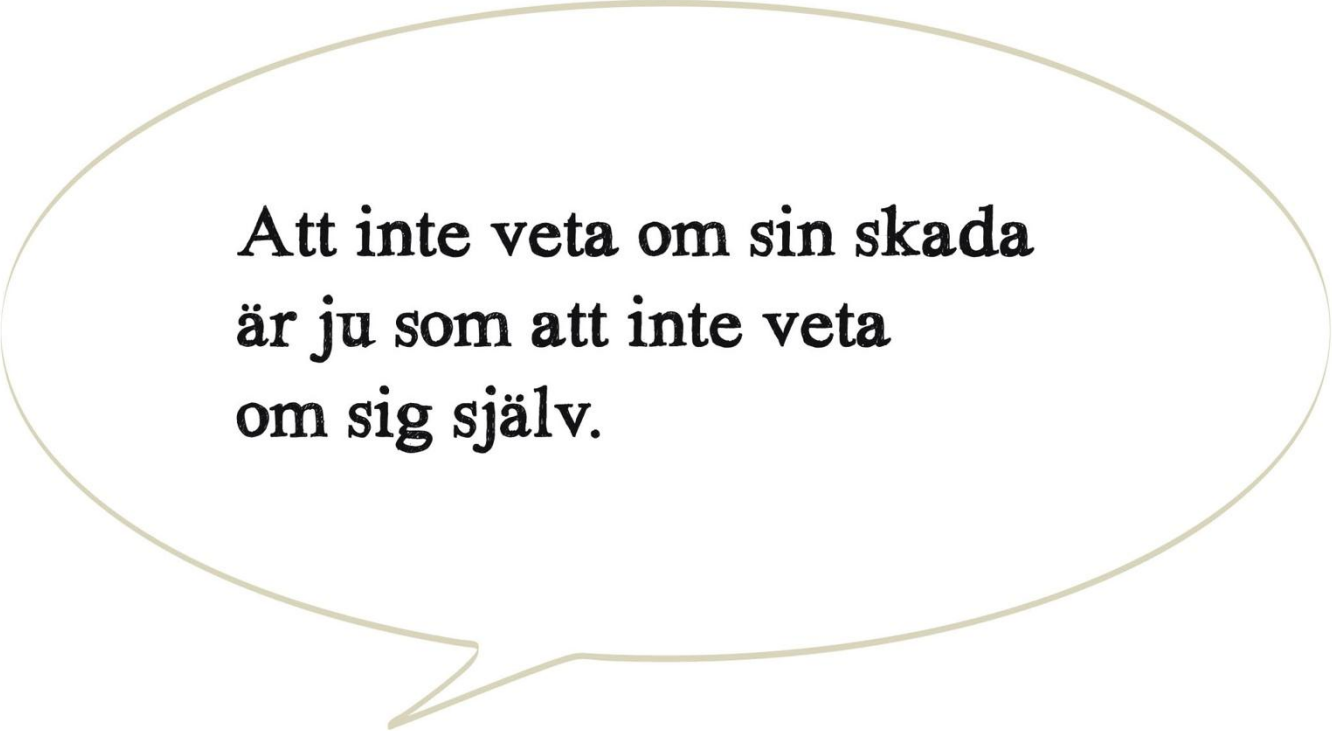
Förutsättningar för delaktighet

1. Barn har kunskap om ”sig själv”
2. Barn har kunskap om verksamheten
+ om vad ska hända
3. Barn möter personal med barnkompetens
4. Dokumentation av barns åsikter
5. Tid och tilltro till barns egen kompetens
6. Personalen har stöd i organisationen
7. Föräldrars stöd / föräldrastöd

Barnet behöver kunskap

om sin sjukdom/funktionsnedsättning

- Vad säger barnet?
- Vem har berättat och hur? (Vem ansvar?)
- Hur pratar man i familjen?
- Vilket stöd kan verksamheter ge?

**Att inte veta om sin skada
är ju som att inte veta
om sig själv.**

Så här säger några ungdomar

Jag tycker att föräldrarna ska förklara.
Jag frågar mina föräldrar när jag vill veta.

Jag blev glad när jag fick veta om min funktionsnedsättning. Nu förstår jag varför jag gör vissa saker. Och jag har fått hjälp.

Diagnosen förklarar inte allt som jag gör.
Jag är en ungdom – ingen sjukdom.

Filmen **Ninjakoll** exempel på information till barn om funktionsnedsättning

FUB, Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning

Edvin som audionom

exempel på information om verksamheten – som omvandlats till kunskap

Narkoswebben informerar barn som ska sövas

Barnkompetens – vad är det?

- Personal som ser barns kompetens
- Tilltro till barns synpunkter
- Tar sig tid
- Kan kommunicera – bygga kontakt – och samarbeta med barnet och föräldern
- Förmåga att lyssna in
- Har metoder att nå barnet
- Har utvecklat information riktat till barnen

Dokumentation – viktigt för att tillvarata barns kunskap

- Hur kan barns åsikter bli mer tydliga?
- Barnet som subjekt eller objekt
- Finns det beredskap för detta idag?
- Är några på gång?
- Hur hanterar vi barns och vuxnas olika åsikter? Och dilemman som dyker upp?

Tid och tilltro till barnets kompetens

- Barn är kompetenta redan i tidig ålder att reflektera över sin situation
- När barnet får chansen att vara delaktigt och visa vad det kan...
- ... förändras också vuxnas attityd till barnets förmåga

Personalen har stöd i organisationen:

- tydliga riktlinjer och policydokument
- lyssnande och stöttande chef

Föräldrars stöd

Föräldrar kan behöva eget stöd för att kunna tala med sitt barn om funktionsnedsättningen

LUNCH

Hur?

Hur kan barnets delaktighet öka – i hela processen?

- I förberedelser inför mötet med barnet
- I mötet med barnet
- I beslutet
- I genomförande av insatsen
- I dokumentation
- I uppföljning och utvärdering

Planeringshjälpreda

	Före mötet	Under mötet			Efter mötet	
Process för planering och genomförande	Förberedelser	Kartläggning	Mål	Genomförande Insatser	Uppföljning Utvärdering	Vid behov: Fortsätt genom att börja om på nytt.
Barnets perspektiv						
Föräldrarnas perspektiv						
Personalens perspektiv						

Grupparbete

1. Barnets kunskap om sin funktionsnedsättning
2. Barnets kunskap om verksamheten
3. Barn möter personal med barnkompetens
4. Dokumentation av barnets tankar och åsikter
5. Föräldrar stöttar sitt barns delaktighet

Grupparbete

Med utgångspunkt från gruppens uppgift diskutera

- Hur det är idag?
- Hur ni vill att det ska vara
– vad ni vill uppnå?

Förberedelser

- Vem är mötets huvudperson?
- Tid och plats?
- Vem följer med barnet?
- Signalerar miljön att barnet är välkommet?

Hur informera om verksamheten och om vad som ska hända?

- Tecknade berättelser
- Bilder (stillbilder eller rörliga)
- Rit-prat

Exempel finns på www.handikappforbunden.se/barn